



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ŞANLIURFA KARAKÖPRÜ BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	5
7.	EKLER.....	24

KISALTMALAR

A.Ş. : Anonim Şirket,

İSKİ : İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi,

KDV : Katma Değer Vergisi,

ŞUSKİ: Şanlıurfa Su ve Kanalizasyon İdaresi,

TL : Türk Lirası.

TABLÖLAR LİSTESİ

Bütçe Gelirleri ve Bütçe Giderleri Tablosu.....	1
Genel Bütçe Vergi Gelirleri Hesaplama Tablosu.....	7
Hesaplanan KDV Kayıtları Kullanılan Taşınmaz Satışları.....	20
2017 yılı Bilanço.....	23
2017 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu.....	26

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Şanlıurfa Karaköprü Belediyesi, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarih 29724 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Kurumun 2017 yılı mali tabloları aşağıda görüldüğü gibidir;

Tablo 1- Bütçe Gelirleri ve Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Gelirleri Tablosu				
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Bütçe Gelirleri Türü	Tutar TL	Oran %
800	1	Vergi Gelirleri	22.766.745,44	30,07
800	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.712.883,67	2,26
800	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.891.983,00	5,14
800	5	Diğer Gelirler	45.549.668,02	60,16
800	6	Sermaye Gelirleri	1.792.531,94	2,37
GENEL TOPLAM			75.713.812,07	100

Tablodan da görüleceği üzere kurumun en büyük gelir kalemini % 60,16'lık pay ile Diğer Gelirleri oluşturmaktadır. Vergi gelirleri ise % 30,07'lik payı ile diğer büyük gelir kalemini oluşturmaktadır.

Bütçe Giderleri Tablosu				
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Bütçe Giderler Türü	Tutar TL	Oran %
830	1	Personel Giderleri	10.867.940,41	15,27
830	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Gid.	1.778.901,94	2,50
830	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	33.833.892,85	47,51
830	4	Faiz Giderleri	123.153,60	0,17
830	5	Carı Transferler	2.060.502,42	2,89
830	6	Sermaye Giderleri	22.139.055,25	31,09
830	7	Sermaye Transferleri	412.500,00	0,57
GENEL TOPLAM			71.215.946,47	100,00

Tablodan da görüleceği gibi kurumun en büyük gider kalemi % 47,51'lik pay ile mal ve hizmet alım giderleridir. Sermaye ve personel giderleri ise diğer büyük gider kalemlerini oluşturmaktadır.

Kurumun bilanço bilgilerine bakıldığında 41.229.507,12 TL Dönen Varlıklar toplamı ve 146.653.103,88 TL Duran Varlıklar toplamı olduğu görülmüştür. 13.003.042,12 TL Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar toplamına karşılık, 7.985.876,13 TL Uzun Vadeli Yabancı Kaynak ve 166.893.692,75 TL Özkaynak toplamı mevcuttur.

Kurumun 2017 yılı Faaliyet Giderleri toplamı 56.768.458,43 TL iken Faaliyet Gelirleri toplamı 82.838.641,55 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu,

güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütölen denetimler; uygun denetim prosedörleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Şanlıurfa Karaköprü Belediyesi 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Belediye İçin Ayrılan Payın Hatalı Hesaplanması

Karaköprü Belediyesi 2017 yılı hesabının incelenmesinde; İlbank A.Ş. tarafından Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Karaköprü Belediyesine gönderilen payın eksik hesaplanması nedeniyle 600-Gelirler Hesabının 1.627.606,49 TL eksik yer aldığı görülmüştür.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun "*Gelirler*" başlıklı 13 üncü maddesinde;

“ İSKİ'nin gelirleri aşağıdaki kaynaklardan sağlanır:

...

c) Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasınca 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar,

...”

denilmiştir.

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun;

"Payların hesaplanması ve oranı" başlıklı 2' nci maddesinde;

“ (1) İl özel idareleri ve belediyelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden pay verilir. Pay, genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamından, vergi iadeleri düşüldükten sonra kalan net tutar üzerinden hesaplanır.

(2) (Değişik: 12/11/2012-6360/25 md.) Genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 1,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 4,50'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 0,5'i il özel idarelerine ayrılır.

...”

"Belediye paylarının tahsisine ilişkin esaslar" başlıklı 5 inci maddesinde;

“...

(3) (Değişik: 12/11/2012-6360/26 md.) 2 nci maddenin ikinci fıkrasına göre ayrılan büyükşehirlerdeki ilçe belediyeleri payının; yüzde 90'lık kısmı ilçelerin nüfusuna, yüzde 10'luk kısmı ise ilçelerin yüzölçümüne göre dağıtılır. Hesaplanan tutardan yüzde 30'luk büyükşehir belediyesi payı ayrıldıktan sonra kalan miktar büyükşehir ilçe belediyelerinin hesabına İlbank A.Ş. tarafından aktarılır.

...”

"Yürürlükten kaldırılan mevzuat ve hükümler" başlıklı 8' inci maddesinde;

“(1) a) 2/2/1981 tarihli ve 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun,

...

(2) ...2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.”

düzenlemeleri bulunmaktadır.

Yasal mevzuat bölümünde görüldüğü gibi 2560 sayılı Yasada su ve kanalizasyon idareleri geliri olarak "2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar" sayılmaktadır.

5779 sayılı Kanununun 8 inci maddesi ile 2380 sayılı Yasaya yapılan atıfların bu Kanuna yapılmış sayıldığı düzenlemesi bulunmaktadır. Buna göre, 2560 sayılı Yasanın 13 üncü maddesinde yer alan 2380 sayılı Yasa yerine 5779 sayılı Yasanın dikkate alınması gerekmektedir. Sonuç olarak, su ve kanalizasyon idareleri gelirlerini düzenleyen maddenin; "Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasınca 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar" şeklinde anlaşılması gerekmektedir.

Büyükşehir ilçe belediyeleri genel bütçe vergi gelirleri payı 5779 sayılı yasaya göre iki

kaleminden oluşmaktadır. Genel bütçe vergi gelirlerinden vergi iadeleri düşüldükten sonra kalan tutarın % 4,5'i büyükşehir ilçe belediyeleri payı olarak ayrılmaktadır. Büyükşehir ilçe belediyelerine bu tutarın %90'ı nüfuslarına göre %10'u ise yüzölçümlerine göre dağıtılacaktır.

Buna göre İlbank A.Ş. tarafından Şanlıurfa Su Kanalizasyon İdaresine (ŞUSKİ) Karaköprü Belediyesinin payından kesilerek gönderilecek tutar belediyeye gönderilecek payın nüfus esasına göre belirlenen % 90'ı üzerinden olması gerekirken tamamı üzerinden hesaplanarak ŞUSKİ payı kesilmiştir. Bu durumda Karaköprü Belediyesine gönderilecek pay eksik olarak hesaplanmıştır.

İlbank A.Ş. tarafından Karaköprü Belediyesine gönderilen tutarlar aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 2- Genel Bütçe Vergi Gelirleri Hesaplama Tablosu

YIL	AYLAR	Karaköprü Belediyesine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden İlbank A.Ş. Tarafından gönderilen Tahakkuk Toplamı		Kesilmesi Gereken Pay (%90'ın %10'u)	Hatalı Kesilmiş Tutar (Brüt Toplam Payın %10'u)	Fark Tutarı (TL)
		Brüt Toplam (TL)	Brüt Toplam Payın 90%'ı (TL)	10% (TL)	10% (TL)	
2014	12	2.301.854,20	2.071.668,78	207.166,88	230.185,42	23.018,54
2014	11	2.162.878,63	1.946.590,77	194.659,08	216.287,86	21.628,78
2014	10	2.770.382,93	2.493.344,64	249.334,46	277.038,29	27.703,83
2014	9	2.533.740,85	2.280.366,77	228.036,68	253.374,09	25.337,41
2014	8	2.040.431,53	1.836.388,38	183.638,84	204.043,15	20.404,31
2014	7	2.669.346,13	2.402.411,52	240.241,15	266.934,61	26.693,46
2014	6	2.131.626,90	1.918.464,21	191.846,42	213.162,69	21.316,27
2014	5	1.884.903,13	1.696.412,82	169.641,28	188.490,31	18.849,03
2014	4	1.352.085,49	1.216.876,94	121.687,69	135.208,55	13.520,86
2015	12	3.135.539,43	2.821.985,49	282.198,55	313.553,94	31.355,39
2015	11	2.641.341,48	2.377.207,33	237.720,73	264.134,15	26.413,42
2015	10	3.403.153,91	3.062.838,52	306.283,85	340.315,39	34.031,54
2015	9	3.225.090,08	2.902.581,07	290.258,11	322.509,01	32.250,90
2015	8	2.703.867,13	2.433.480,42	243.348,04	270.386,71	27.038,67
2015	7	3.237.074,19	2.913.366,77	291.336,68	323.707,42	32.370,74
2015	6	2.853.389,33	2.568.050,40	256.805,04	285.338,93	28.533,89
2015	5	2.395.863,80	2.156.277,42	215.627,74	239.586,38	23.958,64
2015	4	3.094.767,06	2.785.290,35	278.529,04	309.476,71	30.947,67
2015	3	3.118.235,65	2.806.412,09	280.641,21	311.823,57	31.182,36
2015	2	2.751.501,37	2.476.351,23	247.635,12	275.150,14	27.515,02
2015	1	2.892.279,69	2.603.051,72	260.305,17	289.227,97	28.922,80
2016	12	3.573.490,11	3.216.141,10	321.614,11	357.349,01	35.734,90
2016	11	3.060.471,49	2.754.424,34	275.442,43	306.047,15	30.604,72
2016	10	4.501.481,63	4.051.333,47	405.133,35	450.148,16	45.014,81
2016	9	3.578.503,22	3.220.652,90	322.065,29	357.850,32	35.785,03

2016	8	3.288.689,07	2.959.820,16	295.982,02	328.868,91	32.886,89
2016	7	4.196.929,99	3.777.236,99	377.723,70	419.693,00	41.969,30
2016	6	3.215.356,54	2.893.820,89	289.382,09	321.535,65	32.153,56
2016	5	3.022.269,68	2.720.042,71	272.004,27	302.226,97	30.222,70
2016	4	3.801.463,54	3.421.317,19	342.131,72	380.146,35	38.014,63
2016	3	3.932.653,82	3.539.388,44	353.938,84	393.265,38	39.326,54
2016	2	3.441.570,61	3.097.413,55	309.741,35	344.157,06	34.415,71
2016	1	3.523.406,70	3.171.066,03	317.106,60	352.340,67	35.234,07
2017	12	5.077.602,70	4.569.842,43	456.984,24	507.760,27	50.776,03
2017	11	4.662.956,93	4.196.661,24	419.666,12	466.295,69	46.629,57
2017	10	5.726.044,65	5.153.440,19	515.344,02	572.604,47	57.260,45
2017	9	5.133.776,04	4.620.398,44	462.039,84	513.377,60	51.337,76
2017	8	4.058.582,83	3.652.724,55	365.272,45	405.858,28	40.585,83
2017	7	5.668.132,95	5.101.319,66	510.131,97	566.813,30	56.681,33
2017	6	4.132.876,91	3.719.589,22	371.958,92	413.287,69	41.328,77
2017	5	3.700.370,19	3.330.333,17	333.033,32	370.037,02	37.003,70
2017	4	4.457.481,74	4.011.733,57	401.173,36	445.748,17	44.574,81
2017	3	5.396.606,25	4.856.945,63	485.694,56	539.660,63	53.966,07
2017	2	4.447.703,60	4.002.933,24	400.293,32	444.770,36	44.477,04
2017	1	5.357.155,55	4.821.440,00	482.144,00	535.715,56	53.571,56
2018	1	6.505.719,48	5.855.147,53	585.514,75	650.571,95	65.057,20
GENEL TOPLAM		162.760.649,13	146.484.584,22	14.648.458,42	16.276.064,91	1.627.606,49

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde; fazla hesaplanarak ŞUSKİ'ye gönderilen ve Belediyenin 600-Gelirler Hesabında eksik görülen 1.627.606,49 TL tutarın Belediye'ye aktarılması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “İller bankasıyla gerekli yazışma yapılmış, paylarımızın doğru olduğuna dair belge yazımız ekinde sunulmuştur” denilmiştir.

İlgili yazışmada İller Bankası tarafından;

“İlgide kayıtlı yazınızda, Belediyenize gönderilen paylardan yanlış hesaplanarak Şanlıurfa Su ve Kanalizasyon İdaresine (ŞUSKİ) fazla para gönderildiği, bu sebeple hesaplanan ve Belediyenize eksik ödenen payların farkının hesabınıza gönderilmesi gerektiği belirtilmektedir.

2380 sayılı Pay Dağıtım Kanunu, 02.07.2008 tarihli 5779 sayılı pay dağıtım kanununun 8. maddesinin 1. fıkrasıyla yürürlükten kaldırılmış olup, 2380 sayılı kanuna yapılan atıfların bu kanuna yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Buna göre, hukuken mülga olmuş bir kanunun lafzına dönülemeyeceği, bunun yerine yeni kanundaki hükümlerin geçerli olduğu ve su kanal idarelerinin pay hesabına esas matrahın 2380 sayılı kanunun 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrası değil, bunun yerine yürürlükte olan 5779 sayılı kanunun 5 inci maddesinin 3 üncü fıkrası hükmünün geçerli olduğu anlaşılmaktadır.

İSKİ Kanunu çıktığında 2380 sayılı Kanun yürürlükte olduğundan, o tarihte belediye payları sadece nüfus esasına göre hesaplanmaktaydı. Daha sonra, 5779 sayılı kanunun 2008 yılında yürürlüğe girmesiyle payların hesaplanmasında nüfus kriterinin yanı sıra, yüzölçümü, gelişmişlik endeksi, kırsal alan nüfusu, köy sayısı gibi diğer kriterler de hesaba katılarak daha adaletli bir sistem oluşturulmuştur. 6360 sayılı yeni büyükşehir belediyelerinin kurulması aşamasında 5779 sayılı kanunda da bazı değişiklikler yapılarak, büyükşehir ilçe belediyelerinin pay hesaplamalarına yüzölçümü kriteri ilave edildiğinden, nüfus ve yüzölçümünden hesaplanan brüt tahakkuk üzerinden hem büyükşehir belediyesinin % 30'luk payı, hem de % 10 su kanal payı ayrılmaktadır.

Konuya ilişkin, 28.08.2014 tarihli yazımızla İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne görüş sorulmuş ve İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği; “5779 sayılı kanunun 5. Maddesi uyarınca büyükşehir ilçe belediyelerine aktarılan payın hem nüfus esasına, hem de yüzölçümü esasına göre hesaplandığı, Büyükşehir Su ve Kanalizasyon İdarelerinin, ilçe coğrafi alanındaki bütün nüfusa su ve kanalizasyon hizmeti sunmakla yükümlü olduğu, dolayısıyla coğrafi alanı geniş olan ilçeye daha fazla yatırım yapılması gerektiği, bu esastan hareket edildiğinde, coğrafi alan esasına göre bu idarelere pay verilmemesinin mantıksal bir

gerekçesinin bulunmadığı, bu nedenle; “ 2560 sayılı kanunla yapılan atfın halen yürürlükte olan 5779 sayılı kanunun pay dağıtım sistemine yapılmış sayılacağı, büyükşehir ilçe belediyelerine ayrılan paylardan su ve kanalizasyon idarelerine pay aktarması yapılırken hem nüfus hem de yüzölçümü esasıyla ayrılan payın birlikte değerlendirilerek kesintiye esas brüt matrahın hesaplanmasının yerinde olacağı” şeklinde cevap vererek yapılan işlemin doğruluğunu teyit etmiştir.

Yine aynı konuyla ilgili Altınordu Belediye Başkanlığı tarafından Ankara 14. İdare Mahkemesine açılan dava neticesinde; “Uyuzmazlıkta 2380 sayılı kanuna göre, İller Bankasında her ay sonunda kadar toplanan belediye paylarının Banka tarafından İçişleri Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre dağıtılmakta iken, anılan kanunun 15.07.2008 tarihinde yayımlana 5779 sayılı kanunla yürürlükten kaldırıldığı, anılan 5779 sayılı kanunla birlikte alınan payların dağıtımını yalnızca nüfus esasına dayandırılmadığı, 5779 sayılı kanuna göre ilçe belediye paylarının yüzde 90’lık kısmının ilçelerin nüfusuna, yüzde 10’luk kısmının ise ilçelerin yüzölçümüne göre dağıtılmasının öngörüldüğü, her ne kadar 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 13. Maddesinde belediye paylarından Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresine ayrılan %10’luk payın hesaplanmasında anılan payların sadece nüfus esasına göre hesaplanmasını öngören 2380 sayılı Belediyeler ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna atıf yapmış ise de, 5779 sayılı kanununun 8. Maddesi uyarınca diğer mevzuatlarda 2380 sayılı kanuna yapılan atıfların, 5779 sayılı kanuna yapılmış sayılması karşısında, 2560 sayılı kanun gereğince Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresine ayrılan % 10’luk payın, genel bütçe gelirlerinin tamamı üzerinden hesaplanmasında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır. Ayrıca, dava konusu işlemin hukuka uygun bulunması karşısında, davacının tazminat isteminin reddi gerekmektedir.” Denilerek Bankamızca yapılan uygulamanın doğruluğu mahkeme kararıyla onanmıştır.

Altınordu Belediye Başkanlığı tarafından açılmış olan davada Mahkemece davanın reddine ilişkin verilen karar, davacı tarafça istinaf edilmiş ve Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesi Mahkeme kararının usul ve hukuka uygun olup kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığından davacının istinaf başvurusunu reddetmiştir.

Bilgilerinize rica ederiz.” denilmiştir.

Sonuç olarak Karaköprü büyükşehir ilçe Belediyesine İller Bankasınca verilen cevabi

nitelikteki yazının, 2380 sayılı kanunun ilk hali görmezden gelinerek mezkur kanunun ilgili maddesinde 2001 yılında yapılan değişiklik ile getirilen, “*payların tamamı nüfusa göre dağıtılmalı*” hükmüne göre oluşturulduğu görülmektedir. Her ne kadar İller Bankası tarafından olumsuz yanıtlar verilse de 2560 sayılı İSKİ kanununun ilgili maddesindeki hükmün, 2380 sayılı kanunun ilk halindeki düzenlemeye göre getirildiği bilinmelidir.

05.02.1981 tarih, 17242 sayılı resmi gazetede yayınlanan 2380 sayılı kanunun ilk halinin

“*Payların Hesaplanması ve Dağıtımı*” başlıklı birinci maddesinde;

“*Genel Bütçe Vergi Gelirleri tahsilat toplamı üzerinden Belediyelere % 5, il özel İdarelerine de % 1 nispetinde pay verilir.*

Bu paylar, gelir saymanları tarafından aylık olarak hesaplanıp tahsil edilen ayı izleyen ayın sonuna kadar İçişleri Bakanlığı emrine ayrı ayrı hesaplara kaydolunmak üzere İller Bankasına yatırılır.

*İller Bankasında her ay sonuna kadar toplanan **belediye ve il özel İdare paylarının % 80'inin Belediyelere** ve il özel idarelerine ait hisse olarak banka tarafından içişleri Bakanlığınca bildirilecek son genel **nüfus sayımı sonuçlarına** göre ilgili kuruluşlara dağıtımı planlanır.*

...

Artakalan % 20 nispetindeki paylardan, belediyeler ortak fonundaki payların dağıtımı İçişleri ve İmar ve İskân Bakanlıkları, il özel İdarelerine alt ortak fondaki payların dağıtımı da içişleri Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmeliklere göre yapılır.”
Denilmektedir.

2380 sayılı kanunun ilk halinde genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere dağıtılacak payların oranı, % 80'i nüfusa göre, kalan % 20'si de İçişleri ve İmar ve İskân Bakanlıklarınca çıkarılacak yönetmeliğe göre dağıtılacağı belirlenmiş idi.

2380 sayılı kanun yayımlandıktan sonra 23.11.1981 tarihinde 17523 sayılı resmi gazete ile 2560 sayılı İSKİ Kanunu çıkarılmıştır.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun “*Gelirler*” başlıklı 13 üncü maddesinde;

“İSKİ'nin gelirleri aşağıdaki kaynaklardan sağlanır:

...

c) Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasınca 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar,

...” denilmiştir.

Görüldüğü üzere 2380 sayılı kanunu ilk halinde belediyelere nüfusuna göre dağıtılacak % 80'lik İller Bankası payının % 10'u İSKİ'nin payı olarak belirlenmiş, kalan %20'lik paya ilişkin ise İSKİ'nin herhangi bir hakkı yok idi.

2380 sayılı kanunun 1 inci maddesi, 22.01.2001 tarihinde 4629 sayılı kanunun 3 üncü maddesi ile değiştirilmiştir. Değişikliğe göre “İller Bankasından her ay sonuna kadar toplanan belediyeler payı Banka tarafından İçişleri Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyelere dağıtılır” denilerek belediye paylarının dağıtımında sadece nüfus kriterinin dikkate alınacağı belirtilmiş idi. Yani kanunun ilk halindeki gibi % 80'lik kısmı nüfusa, kalan % 20'lik kısım yönetmelikle dağıtılır şeklinde bir düzenlemeye gitmemiş, % 100 ünün nüfusa göre dağıtılması gerektiği hükme bağlanmış idi. 2001 yılındaki bu değişikliğe göre payın tamamı nüfus esasına göre dağıtıldığı için İSKİ payı da aynı şekilde sadece nüfusa göre dağıtılan oran üzerinden yani % 100 üzerinden hesaplanacaktı.

Ancak Daha sonra 15.07.2008 tarih 26937 sayılı resmi gazete ile 5779 sayılı “İl Özel İdarelerine Ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun” yürürlüğe konarak 2380 sayılı kanun yürürlükten kaldırılmıştır. 5779 sayılı kanun, 2380 sayılı kanunun ilk haline benzer bir düzenlemeye gitmiş, Büyükşehir ilçe belediyelerine gönderilmesi gereken iller bankası paylarının % 90'ı nüfusa göre, % 10'u ise yüzölçümüne göre dağıtılacağı hükme bağlanmıştır.

İSKİ kanunu yine ilk haliyle kaldığı dikkate alındığında, iller bankası tarafından nüfusa göre büyükşehir ilçe belediyelerine gönderilen % 90'lık kısım üzerinden Su ve Kanalizasyon İdarelerine pay verilmesi gerekmektedir.

5779 sayılı kanunun belediye paylarının dağıtılmasıyla ilgili kısmı, 2380 sayılı kanunun ilk halindeki düzenlemeye benzer olduğu dikkatlerden kaçmamalıdır. Yapılan

değerlendirme 2380 sayılı kanunun ilk hali ile ve 2560 sayılı İSKİ kanunun birbirine uyumluluğu ile yapılmalıdır. İller bankası tarafından verilen olumsuz yanıtların mevcut mevzuat hükümleriyle çeliştiği ortadadır.

Ayrıca bu durumun İller Bankasınca yazılan yazıda da İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğince verilen görüşlerden kaynaklandığı ve İdare Mahkemesinin kararıyla hatalı olduğu düşünülen işlemin hukuka uygunluğu bakımından bir sorun teşkil etmediği belirtilmektedir.

İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği konu ile ilgili değerlendirmesinde

“Büyükşehir Su ve Kanalizasyon İdarelerinin, ilçe coğrafi alanındaki bütün nüfusa su ve kanalizasyon hizmeti sunmakla yükümlü olduğu, dolayısıyla coğrafi alanı geniş olan ilçeye daha fazla yatırım yapılması gerektiği, bu esastan hareket edildiğinde, coğrafi alan esasına göre bu idarelere pay verilmemesinin mantıksal bir gerekçesinin bulunmadığı” sonucuna varmıştır. Kanunun özü ve sözüyle bir bütün olarak yorumlanmasını gerektiren lafzi yorumdan önce gai yorum getirilerek kanundan kaynaklı tarafımızca hukuka aykırı işlem yorum hatasından kaynaklı olarak İdare Mahkemesinin de kararıyla hukuka uygun hale getirilmiştir.

Konu ile ilgili Sayıştay Daire ve Genel Kurulunun alacağı karar işlemin yasal zemini açısından büyük önem teşkil etmektedir.

Bu durumun, belediyenin gelir kaybına sebebiyet vermek suretiyle mali tablolarını olumsuz yönde etkilediği düşünülmektedir

BULGU 2: Kalkınma Ajansı İçin Ayrılan Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Karaköprü Belediyesinin 2017 yılı mali tablolarının incelenmesinde; kurum mali tablolarında 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince hesaplanması gereken 2017 yılına ilişkin toplam 436.664,94 TL'nin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı ile ilgili 276'ncı maddesinde;

"Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

5449 sayılı Kanunun "Gelirler ve yönetilecek fonlar" başlıklı 19 uncu maddesinde ise ajansların yöneteceği fonlar sayılmıştır;

"...d) Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay

..."

Hükmü yer almaktadır.

Belediyece bu hükümler gereği kalkınma ajansı payları hesaplanmakta ve gönderilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, kalkınma ajansı paylarının Belediyece hesaplanıp tahakkuk ettirilerek yapılan ödemelerin 363-Kamu İdareleri Payları hesabına kaydedilmesi gerekirken, tahakkuk ettirilen ve ödenen payların bu hesaba kaydedilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Hesap kodu düzeltilmiş, düzeltildiğine dair belge örneği yazımız ekinde sunulmuştur." Denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından bulgumuza iştirak edildiği ve bulguda belirtilen husus doğrultusunda söz konusu hesap kodunun düzeltildiği, idare tarafından gönderilen belgenin incelenmesiyle anlaşılmıştır.

Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 3: Şanlıurfa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünce Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Karaköprü Belediyesine Aktarılmaması

Karaköprü Belediyesi 2017 yılı hesabının incelenmesinde; Şanlıurfa Su ve

Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisi ve buna ait gecikme zamlarının belediye hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun “Çevre Temizlik Vergisi” başlıklı Mükerrer Madde 44’ün 1. fıkrasında; “*Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir*” hükmü yer almıştır.

7.fıkrasında “*Su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisi, su faturasında ayrıca gösterilmek suretiyle tahakkuk etmiş sayılır. Bu suretle tahakkuk eden vergi, su tüketim bedeli ile birlikte belediyelerce tahsil edilir. Su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisi ise 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edilir*”,

9. fıkrasında ise;

“*Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dahilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. Tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisini ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyük şehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktarır. Büyük şehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisi aynı esaslar çerçevesinde büyük şehir belediyelerine aktarılır*” hükmü yer alır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaları çevre temizlik vergisine tabi kılıp, Büyükşehir dahilindeki çevre temizlik vergisinin su ve kanalizasyon idarelerince su faturalarında gösterilip tahakkuk edilerek tahsil edileceğini hükme bağlamıştır.

Çevre temizlik vergisine ilişkin her türlü tahsilatın %80’inin Büyükşehir dahilindeki ilgili ilçe belediyelerine kalan %20’lik payın da Büyükşehir Belediyesine ait olduğu kanunen düzenlenmiştir.

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (ŞUSKİ) tarafından aktarılmayan çevre temizlik vergisi ve cezalarına ilişkin toplam 406.587,38 TL Karaköprü Belediyesinin Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Bütçe Gelirleri Tablosunda hataya yol açmaktadır.

***Kamu idaresi cevabında;** “Ç.T.V. alacağımızla ilgili, Şuski Genel Müdürlüğü ile gerekli yazışma yapılmış bir örneği yazımız ekinde sunulmuştur.”* Denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresinin cevabında bahsedilen yazışmada; Karaköprü Belediyesince Sayıştay denetimine konu olan 406.587,38 TL alacağın ŞUSKİ’den talep edildiği anlaşıldığından ve bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Belediyenin Hissedarı Olduğu Doğalgaz Şirketindeki Ortaklık Payının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Karaköprü Belediyesi 2017 yılı hesabının incelenmesinde; Belediyenin hissedarı olduğu Aksa Şanlıurfa doğalgaz şirketindeki ortaklık payının 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununun 4’ncü maddesinde;

“Kuruldan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır” hükmü yer almaktadır.

Devlet Muhasebe Standartları 1’de “...Bir ekonomik değer; oluşturulduğunda, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir ve ilgili oldukları dönemlerin malî tablolarında gösterilir....”denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin 181’nci maddesinde ise;

“Bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya aynı olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır.” hükmü yer almaktadır.

Karaköprü Belediyesi Şanlıurfa ilinde doğalgaz dağıtımını yapan “Aksa Şanlıurfa

Şanlıurfa Karaköprü Belediyesi 2017 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu 17

Doğalgaz Dağıtım A.Ş" deki ortaklık hisse payı oranı % 0,51 tutar ise 28.277,43 TL'dir.

Belirtilen bu hükümler gereği Belediyenin Doğalgaz Şirketindeki ortaklığının 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilerek mali tablolarda gösterilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “*Aksa Doğalgazla gerekli yazışmalar yapılmıştır, gerekli belgeler alınarak bir örneği de yazımız ekinde sunulmuştur.*” Denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu husus ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 5: İç Denetçi Atanmaması

Karaköprü Belediyesi tarafından iç denetim birimi kurulmadığı ve iç denetçi ataması yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 63. maddesinde İç Denetim anlatılmış, İç denetçinin görevleri başlıklı 64. Maddesinde;

“ *Kamu idarelerinin yıllık iç denetim programı üst yöneticinin önerileri de dikkate alınarak iç denetçiler tarafından hazırlanır ve üst yönetici tarafından onaylanır.* ”,

Dış denetim başlıklı 68. Maddesinde ise; ...“ *Dış denetim sırasında, kamu idarelerinin iç denetçileri tarafından düzenlenen raporlar, talep edilmesi halinde Sayıştay denetçilerinin bilgisine sunulur.*” düzenlemeleri yapılmıştır.

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin “iç denetim programı” başlıklı 40. maddesinin birinci fıkrasında da;

“*En riskli alan ve konulara öncelik verilmek ve denetim maliyeti de dikkate alınmak suretiyle, yöneticiler ve gerektiğinde çalışanlarla görüşülerek iç denetim planıyla uyumlu bir iç denetim programı hazırlanır. Bir yıllık dönemi geçmemek üzere hazırlanacak iç denetim programlarında; denetlenecek alanlar ve konular, iç denetçilerin isimleri belirtilerek, zaman çizelgesine bağlanır. Hazırlanan iç denetim programı üst yönetici tarafından onaylanır.*” denilmektedir.

19.04.2013 gün ve 28623 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İç Denetim Genel Tebliğinin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında;

“İç denetim mevzuatına uygun şekilde hazırlanan üç yıllık iç denetim planı ve yıllık denetim programı, iç denetim birimi tarafından aralık ayı başında üst yöneticiye yazılı olarak sunulur ve üst yönetici tarafından aralık ayı sonuna kadar onaylanır. İç denetim plan ve programı, aralık ayı sonunda onaylanmaması halinde onaylanmış kabul edilir ve uygulamaya konulur.” hükmüne yer verilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Karaköprü Belediyesi tarafından iç denetim birimi kurulması ve iç denetçi atanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Norm kadro cetvelimizde İç Denetçi Kadrosu bulunmamaktadır, norm kadro cetvelinde düzenleme yapmak amacıyla çalışmalarımız devam etmektedir.” Denilmiştir.

Sonuç olarak Her ne kadar bulgumuza iştirak edilerek gerekli çalışmaların yapılacağı kamu idaresince taahhüt edilmiş olsa da;

İç denetçi atamasının; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun “İç denetçinin nitelikleri ve atanması” başlıklı 65. Maddesinin son fıkrasındaki “İç denetçiler, bakanlıklar ve bağlı idarelerde, üst yöneticilerin teklifi üzerine Bakan, diğer idarelerde üst yöneticiler tarafından sertifikalı adaylar arasından atanır ve aynı usulle görevden alınır. İç denetçilerin kamu idareleri itibarıyla sayıları, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar İç Denetim Koordinasyon Kurulunca hazırlanarak, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.” şeklindeki düzenleme ile;

12/7/2006 tarih ve 26226 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İç Denetçilerin Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik’in İç denetçiliğe atanma başlıklı 21. maddesindeki “İç denetçiler, bakanlıklar ve bağlı idarelerde, üst yöneticilerin teklifi üzerine Bakan, diğer idarelerde üst yöneticiler tarafından, sertifikalı adaylar arasından atanır ve aynı usulle görevden alınır” hükmü göz önünde tutularak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Taşınmaz Satışlarında Hesaplanan Katma Değer Vergisi hesabının hatalı kullanılması

Karaköprü Belediyesine ait taşınmaz mal satışlarının incelenmesi sonucunda; KDV'den istisna edilen bazı satışların KDV'ye tabi tutulduğu ve bu satışlar için 391-Hesaplanan KDV hesabının kullanıldığı görülmüştür.

3065 sayılı KDV Kanununun “Verginin konusunu teşkil eden işlemler” başlıklı 1.

maddesinin 1. fıkrasında belirtilen;

“Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler” ile 3. fıkrasının g bendinde belirtilen;

“Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerin” verginin konusu kapsamında olacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı kanunun “Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar” başlıklı 17. maddesinin 4. fıkrasının r bendinde kurumların aktifinde en az iki yıl süreyle bulunan ve ticarete konu olmayan taşınmaz satışından kaynaklı devir ve teslimler KDV’den şu şekilde istisna kılınmıştır;

“(Ek:30/12/2004-5281/33md.; Değişik:28/3/2007-5615/13md.) Kurumların aktifinde (...) en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara devir ve teslimleri.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde buldukları taşınmaz ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.”

Hülasa belediyelerin mülkiyetlerinde bulunan taşınmazların, iktisadi bir işletme oluşturmayacak, bir başka deyişle, bu kıymetlerin ticaretini yapma kapsamında değerlendirilmeyecek şekilde satışı, verginin konusuna girmemektedir.

Bununla birlikte belediyelerin mülkiyetinde asgari iki tam yıl (730 gün) bulunmuş olması kaydıyla satış işlemi de KDV'den istisnadır.

Karaköprü Belediyesinde tabloda görülen taşınmaz satışlarında yukarıdaki hükümlere uyulmaması sebebiyle 391- Hesaplanan KDV hesabı 187.874,21 TL hatalı kullanılmıştır.

Tablo 3- Hesaplanan KDV Kayıtları Kullanılan Taşınmaz Satışları

Ada	Parsel	Encümen Kararı Tarihi	KDV. Har. Tutar (TL)	KDV Tutarı (TL)	Amaç	Kayıt Tarihi
5660	3	21.12.2016/440	101.886,53	18.335,97	Konut Amaçlı	16.12.2016
1784	9	Açık İhale Satışı	76.775,39	13.819,57	Konut Amaçlı	10.11.2006
1784	9	Açık İhale Satışı	38.387,69	6.909,79	Konut Amaçlı	10.11.2006
5760	5	11.01.2017/4	70.791,53	12.742,47	Konut Amaçlı	24.10.2016
1784	9	Açık İhale Satışı	38.387,74	6.909,79	Konut Amaçlı	10.11.2006
2852	4	Açık İhale Satışı	81.798,97	14.723,81	Konut Amaçlı	04.03.2009
2807	24	Açık İhale Satışı	23.053,92	4.149,70	Konut Amaçlı	11.11.2007
3719	7	Açık İhale Satışı	58.166,08	10.469,90	Konut Amaçlı	15.08.2014
5791	3	26.04.2017/115	48.815,25	8.786,75	Konut Amaçlı	16.01.2017
4407	2	25.05.2016/230	34.745,76	6.254,24	Konut Amaçlı	İhdas Tamamlanacak
5791	3	26.04.2017/115	33.398,31	6.101,69	Konut Amaçlı	16.01.2017
	2543	17.05.2017/194	179.559,32	32.320,68	Konut Amaçlı	03.05.2017
5797	1	17.05.2017/176	257.499,15	46.349,85	Konut Amaçlı	19.01.2017

Kamu idaresi cevabında; "Denetim raporunuzun sonrasında taşınmaz satışında K.D.V işlemlerinde 391-kodu kullanılmayarak K.D.V istisnası yapılmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 7: Müşterek Bahislerden Alınan Vergiden Belediyeye Pay Aktarılmaması

Belediye vergi gelirlerinin incelenmesinde; Büyükşehir Belediyesince Şanlıurfa hipodromunda yapılan at yarışlarına ilişkin müşterek bahislerden alınan vergiden Karaköprü Belediyesine pay aktarımı yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Birinci Kısım Üçüncü Bölümü 'Eğlence Vergisi' başlığını taşımakta olup bu verginin tarh, tahakkuk ve tahsil sürecini düzenlemektedir. Kanunun 20'nci maddesinin ilk fıkrasında; biletle girilmesi zorunlu olan yerlerden tahsil edilen verginin matrahının, eğlence vergisi hariç olmak üzere bilet bedeli olarak sağlanan gayri safi hasılat (bilet bedeli dışında bağış veya başka adlar altında alınan paralar dahil) olduğu belirtilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun "Büyükşehir Belediyesinin Gelirleri" başlıklı 23'ncü madde c bendinde; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan oran ve esaslara göre büyükşehir belediyesince tahsil olunacak at yarışları dahil müşterek bahislerden elde edilen eğlence vergisinin % 20'sinin müşterek bahislere konu olan yarışların yapıldığı yerin belediyesine, % 30'u nüfuslarına göre dağıtılmak üzere diğer ilçe belediyelerine dağıtılacağı belirtilmiştir.

Belirtilen hükümler çerçevesinde müşterek bahislerden Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesince tahsil edilen verginin Karaköprü Belediyesine ilişkin payının aktarılması sağlanmalıdır.

***Kamu idaresi cevabında;** "Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Mali Hizmetler Daire Başkanlığı ile yazışma yapılmış olup, yazışmalar doğrultusunda gerekli işlemler yapılacaktır, yazılan yazıların örneği yazımız ekinde sunulmuştur."* denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince yollanan cevapta bahsedilen yazışmada Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesince aktarılmayan eğlence vergisi tutarı Karaköprü Belediyesince talep edildiğinden ve bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 8: Müze Giriş Bedellerinden Belediyeye Ait Olan Payın Tahsil Edilmemesi

Karaköprü Belediyesi vergi gelirlerinin incelemesinde; Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilen müze giriş bedellerinden Karaköprü Belediyesine düşen payın aktarılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinde;

"a) Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı milli saraylar hariç belediye ve mücavir

alan sınırları içinde gerçek ve tüzelkişilerce işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin % 5'i belediye payı olarak ayrılır.

Belediye payı olarak ayrılan miktarın, tahsilini takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar müzenin bulunduğu yer (27.6.1984 gün ve 3030 sayılı Kanunun uygulandığı şehirde Büyük Şehir Belediyelerine) belediyesine ödenmesi mecburidir.

Büyükşehir Belediyelerince tahsil edilen payın yüzde 75'i İçişleri Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılır.” Hükümleri yer almaktadır.

Belirtilen bu hükümler doğrultusunda Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilen müze giriş bedellerinden Karaköprü Belediyesine ait olan payın tahsil edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Mali Hizmetler Daire Başkanlığı ile yazışma yapılmış olup, yazışmalar doğrultusunda gerekli işlemler yapılacak, yazılan yazıların örneği yazımız ekinde sunulmuştur.” Denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince yollanan cevapta bahsedilen yazışmada Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesince aktarılmayan müze giriş bedelleri tutarı Karaköprü Belediyesince talep edildiğinden ve bulgumuza iştirak edildiğinden bulgu konusu ile ilgili çalışmalar müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Tablo: 2017 yılı Bilanço

Aktif Hesaplar	2017 Yılı (TL)		Pasif Hesaplar	2017 Yılı (TL)	
1	DÖNEN VARLIKLAR	41.229.507,12	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	13.003.042,12
A	Hazır Değerler	18.137.497,62	A	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	525.487,97
1	Banka Hesabı	14.760.796,59	1	Banka Kredileri Hesabı	525.487,97
2	Proje Özel Hesabı	3.257.883,00	B	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0
3	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	118.818,03	C	Faaliyet Borçları	6.218.900,26
B	Menkul Kıymetler Ve Varlıklar	0	1	Bütçe Emanetleri Hesabı	6.218.900,26
C	Faaliyet Alacakları	14.872.174,91	D	Emanet Yabancı Kaynaklar	4.451.356,07
1	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	12.096.904,44	1	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.643.296,34
2	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	635.108,76	2	Emanetler Hesabı	2.808.059,73
3	Verilen Depozito Ve Teminatlar	2.140.161,71	E	Alınan Avanslar	0
4	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0	F	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	791.786,12
D	Kurum Alacakları	7.941,58	1	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	371.677,45
1	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	7.941,58	2	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	286.447,93
E	Diğer Alacaklar	837,27	3	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	18.177,84
1	Kişilerden Alacaklar Hesabı	837,27	4	Kamu İdareleri Payları Hesabı	114.753,05
F	Stoklar	286.071,06	5	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabı	729,85
1	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	286.071,06	G	Borç Ve Gider Karşılıkları	700.194,19
G	Ön Ödemeler	302.221,16	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	700.194,19
1	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	302.221,16	H	Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	315.317,51
H	Gelecek Aylara Ait Giderler	0	1	Gider Tahakkukları Hesabı	315.317,51
I	Diğer Dönene Varlıklar	7.622.763,52	I	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
1	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	7.622.763,52	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	7.985.876,13
2	DURAN VARLIKLAR	146.653.103,88	A	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	3.168.408,87
A	Menkul Kıymetler Ve	0	1	Banka Kredileri Hesabı	3.168.408,87

	Varlıklar				
B	Faaliyet Alacakları	751.200,00	B	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0
1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	751.200,00	C	Diğer Borçlar	5.657,02
C	Kurum Alacakları	0	1	Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı	5.657,02
D	Mali Duran Varlıklar	10.926.023,19	D	Alınan Avanslar	0
1	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	9.776.023,19	E	Borç Ve Gider Karşılıkları	3.375.960,39
2	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	1.150.000,00	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	3.375.960,39
3	Maddi Duran Varlıklar	133.677.772,99	F	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	1.435.849,85
4	Arazi Ve Arsalar Hesabı	33.403.517,29	1	Gider Tahakkukları Hesabı	1.435.849,85
5	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	63.864.556,39	G	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
6	Binalar Hesabı	19.684.973,00	5	ÖZ KAYNAKLAR	166.893.692,75
7	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	5.054.202,00	A	Net Değer	98.066.783,61
8	Taşıtlar Hesabı	4.241.509,01	1	Net Değer Hesabı	98.066.783,61
9	Demirbaşlar Hesabı	3.939.724,72	B	Değer Hareketleri	0
10	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-20.576.724,60	C	Yeniden Değerleme Farkları	0
11	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	24.066.015,18	D	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	42.756.726,02
F	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0	1	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	42.756.726,02
1	Haklar Hesabı	269.993,36	E	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0
2	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-269.993,36	1	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	0
G	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0	F	Dönem Faaliyet Sonuçları	26.070.183,12
H	Diğer Duran Varlıklar	1.298.107,70	1	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	26.070.183,12
Aktif Toplam		187.882.611,00		Pasif Toplam	187.882.611,00
9	NAZIM HESAPLARI	496.473.903,71	9	NAZIM HESAPLARI	496.473.903,71
90	Ödenekler Hesabı	441.147.266,07	90	Ödenekler Hesabı	441.147.266,07
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	149.309.104,90	900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	149.309.104,90
901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	220.622.214,70	901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	220.622.214,70
905	Ödenekli Giderler Hesabı	71.215.946,47	905	Ödenekli Giderler Hesabı	71.215.946,47
91	Nakit Dışı Teminatlar Ve Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hs.	6.735.415,47	91	Nakit Dışı Teminatlar Ve Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hs.	6.735.415,47
910	Teminat Mektupları Hesabı	3.929.747,13	910	Teminat Mektupları Hesabı	1.126.668,34
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	805.668,34	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	3.608.747,13

914	Verilen Teminat Mektupları Hesabı	2.000.000,00	914	Verilen Teminat Mektupları Hesabı	0,00
915	Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	0,00	915	Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	2.000.000,00
92	Taahhüt Hesapları	43.727.111,55	92	Taahhüt Hesapları	43.727.111,55
920	Gider Taahhütleri Hesabı	24.736.457,78	920	Gider Taahhütleri Hesabı	18.990.653,77
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	18.990.653,77	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	24.736.457,78
94	Değerli Kâğıt Ve Özel Tahakkuk Hesapları	2.268.654,62	94	Değerli Kâğıt Ve Özel Tahakkuk Hesapları	2.268.654,62
948	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	1.525.256,25	948	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	743.398,37
949	Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	743.398,37	949	Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	1.525.256,25
99	Diğer Nazım Hesaplar	2.595.456,00	99	Diğer Nazım Hesaplar	2.595.456,00
990	Kıraya Verilen Duran Varlıklar	1.093.056,00	990	Kıraya Verilen Duran Varlıklar	0,00
993	Maddi Duran Varlıkların Kira Ve İrtifak Hakkı Gelirleri	1.126.800,00	993	Maddi Duran Varlıkların Kira Ve İrtifak Hakkı Gelirleri	375.600,00
999	Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	375.600,00	999	Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	2.219.856,00

Tablo: 2017 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Gider Türü	2017 yılı Tutar (TL)	Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Gelir Türü	2017 yılı Tutar (TL)
630		Giderler Hesabı	56.768.458,43	600		Gelirler Hesabı	82.838.641,55
630	1	Personel Giderleri	10.867.940,41	600	1	Vergi Gelirleri	30.090.135,17
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.778.901,94	600	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	2.573.902,03
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	25.124.417,53	600	4	Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	3.891.983,00
630	4	Faiz Giderleri	1.874.320,96	600	5	Diğer Gelirler	46.191.407,11
630	5	Carı Transferler	1.148.032,05	600	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Gelirleri	6.254,24
630	13	Amortisman Giderleri	4.703.276,96	600	25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	84.960,00
630	14	İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	8.473.981,38	Gelirler Toplamı			82.838.641,55
630	15	Karşılık Giderleri	700.194,19	Faaliyet Sonucu (+/-)			26.070.183,12
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	1.805.888,17				
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	291.504,84				
Giderler Toplam			56.768.458,43				